

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2023/142 van 12 december 2023

over

tekst	Voorontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van diverse bepalingen in het Bodemdecreet van 27 oktober 2006
roepnaam	(wijziging bodemdecreet quick wins)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 10 november 2023
trefwoorden	omgeving; openbaarheid; publiek; kaart;

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de mevrouw Zuhail Demir, Vlaams minister van justitie en handhaving, omgeving, energie en toerisme van 14 november 2023, ontvangen door de VTC op 14 november 2023;

Gelet op de behandeling op de zitting van 12 december 2023 en de beslissing om het dossier af te werken in een schriftelijke procedure;

Brengt op 12 december 2023 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Omgeving (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Regering *tot wijziging van diverse bepalingen in het Bodemdecreet van 27 oktober 2006* (hierna "het Ontwerp"), zonder aanduiding van specifieke artikelen.

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. “Het Ontwerp beoogt een eerste invulling te geven aan een aantal aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie PFAS-PFOS en bij te dragen tot de realisatie van de operationele doelstellingen rond bodemsanering en bodemzorg om op korte termijn op het terrein te realiseren (quick wins) in afwachting van een diepgaande herevaluatie van het bodembeleid en het Bodemdecreet in 2023-2024.
4. Het voorontwerp van decreet bevat volgende inhoudelijke wijzigingen:
- de invoering van de bodemverontreinigingsverkenner en de bodemverontreinigingsfiches met informatie uit het Grondeninformatieregister;
 - de optimalisering van de audit voor erkende bodemsaneringsdeskundigen;
 - de optimalisering van de aanpak van verontreinigde waterbodems en gronden verontreinigd ingevolge verspreiding van waterbodemverontreiniging;
 - de aanscherping van het beginsel ‘de vervuiler betaalt’ in het Bodemdecreet door uitbreiding van het toepassingsgebied van de verplichting tot het stellen van financiële zekerheden en de mogelijkheid om de veroorzaker van de verontreiniging aan te spreken voor de uitvoering van de bodemsanering bij vrijstelling van de saneringsplichtige personen van de huidige cascaderегeling in het Bodemdecreet.
5. Daarnaast omvat het voorontwerp van decreet nog een optimalisering van de decretale procedure rond ambtshalve uitvoering van bodemonderzoek en bodemsanering en verder nog een aantal juridisch-technische aanpassingen en correcties. Tenslotte voorziet het voorontwerp van decreet in een regeling voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het Bodemdecreet en haar uitvoeringsbesluiten.”
6. De volgende bepalingen zijn van belang wat de verwerking van persoonsgegevens betreft:
- artikel 3: invoering van de bodemverontreinigingsverkenner en de bodemverontreinigingsfiche;
 - artikel 14: invoering van een nieuwe titel Vbis “Bescherming van persoonsgegevens”;
 - artikel 15: verwerking van persoonsgegevens door de OVAM en door de Vlaamse Regering;
 - Artikel 16: verwerking van persoonsgegevens door de gemeente;
 - Artikel 17: verwerking van persoonsgegevens door de bodemsaneringsdeskundige;
 - Artikel 18: verwerking van persoonsgegevens door de organisaties vermeld in titel III, hoofdstuk XIII, afdeling II en door het Bodemsaneringsfonds.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

7. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn:
- de eigenaar en de gebruiker van de grond en de exploitant op de grond;
 - de rechtsvoorgangers, de rechtsofvolgers en de vertegenwoordigers van de personen, vermeld in punt 1°;
 - de contactpersonen van erkende organisaties;
 - de personen werkzaam bij de politiediensten en overheidsinstanties, vermeld in artikel II.28, §1, eerste lid, van het bestuursdecreet van 7 december 2018, die bevoegdheid hebben of openbare verantwoordelijkheden of functies uitoefenen inzake het leefmilieu of het waterbeleid;
 - de instrumenterende ambtenaren;
 - andere belanghebbende;
 - de bodemsaneringsdeskundigen en de bodembeheerorganisaties.

en dat het minstens de volgende gegevens betreft:

- contactgegevens;
 - identificatiegegevens;
 - rijksregisternummer;
 - ondernemingsnummer;
 - gegevens die verband houden met de grond;
 - opleidings- en beroepsgegevens en andere gegevens in het kader van de erkenningsbeslissingen;
 - juridische en gerechtelijke gegevens;
 - financiële en fiscale gegevens;
 - gegevens die de saneringsplichtige ter beschikking stelt;
 - gegevens die blijken uit het beheer van het administratief toezicht en de handhaving;
 - loggegevens;
 - adresgegevens;
 - gegevens over de exploitatie.
8. Het betreft (mogelijk) informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.
9. In de toelichting wordt telkens het voorbehoud gemaakt dat het niet altijd persoonsgegevens zal betreffen omdat het vaak enkel informatie over rechtspersonen zal betreffen of dat de natuurlijke persoon niet identificeerbaar zou zijn, bijvoorbeeld in het geval van bepaalde kaartgegevens. Niettemin werd de analyse grondig gedaan en worden een aantal mogelijke verwerkingen van persoonsgegevens gedetecteerd en geregeld.
10. De Memorie verwijst zelf naar een advies van de VTC over een ontwerpbesluit tot wijziging van het uitvoeringsbesluit, VLAREBO: *“De opmerkingen van de Vlaamse Toezichtcommissie op het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen in het VLAREBO-besluit van 14 december 2007 zijn in overweging genomen (Vlaamse Toezichtcommissie, Advies wetgeving VTC nr. 23/100 van 12 september 2023)”*.
11. Het besluit van advies wetgeving VTC nr. 2023/100 luidde als volgt:
- “De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
- de toegang tot de gegevens herdenken in functie van de gemaakte opmerkingen (luik 1);
 - de doeleinden van de verwerking verduidelijken in het Ontwerp (luik 4);
 - een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 5);
 - de toegang tot de gegevens herdenken in functie van de gemaakte opmerkingen (luik 1);
 - de maximale bewaartermijnen bepalen, minstens criteria opnemen die toelaten om de maximale bewaartermijnen te bepalen (luik 6)
 - de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 7)
 - de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 8).”
12. De VTC beoordeelt het positief dat hier werk wordt gemaakt van het bepalen van de gevraagde essentiële elementen in decretale bepalingen.

2. **Kwaliteit van de regelgevende grondslag**

13. Het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering vermelden expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden namelijk in volgende artikelen van het Ontwerp:

- artikel 15, 3 van het Ontwerp dat het nieuwe artikel 174bis: “De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet en haar uitvoeringsbesluiten is noodzakelijk voor de vervulling van een wettelijke of decretale verplichting overeenkomstig artikel 6, eerste lid, c), van de algemene verordening gegevensbescherming of voor de vervulling van de taken van algemeen belang overeenkomstig artikel 6, eerste lid, e), van de algemene verordening gegevensbescherming.”
 - artikel 16, 3 van het Ontwerp dat het nieuwe artikel 174ter: “De verwerkingen door de gemeenten zijn noodzakelijk voor de vervulling van de taken van algemeen belang¹ overeenkomstig artikel 6, eerste lid, e), van de algemene verordening gegevensbescherming.”
 - artikel 17, 3 van het Ontwerp dat het nieuwe artikel 174quater: “De verwerkingen door de bodemsaneringsdeskundige is noodzakelijk voor de vervulling van de taken van algemeen belang overeenkomstig artikel 6, eerste lid, e), van de algemene verordening gegevensbescherming.”
14. Een loutere verwijzing naar de tekst van de AVG volstaat niet. Wat de verwijzing naar punt e) betreft, moet *in concreto* verduidelijkt worden welke taak van algemeen belang of openbaar gezag bedoeld wordt.
15. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM², artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen³ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁴
16. De VTC gaat ervan uit dat bepaalde verwerkingen die volgen uit de decretale regeling kunnen gesteund worden op een rechtvaardigingsgrond als bedoeld in artikel 6, lid 1, c), AVG en andere in artikel 6, lid 1, e), AVG.
17. Voor verwerkingen, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven sensu stricto, maar eerder enkel betrekking hebben op de bescherming van persoonsgegevens, en waarvan de rechtvaardigingsgrond gebaseerd is artikel 6, lid 1, c), AVG moet het doeleinde voldoende duidelijk afgebakend zijn. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht.
18. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform

¹ In de toelichting staat hierover het volgende: “De gemeenten treden evenwel ook als verwerkingsverantwoordelijke op van zodra zij informatie ontvangen van de OVAM om hun eigen wettelijke of decretale verplichtingen en taken van algemeen belang uit te voeren. Dit is het geval wanneer de OVAM de gemeente een bodemattest verstuurt of wanneer de gemeente de OVAM informatie uit de gemeentelijke inventaris bezorgt. Deze verwerkingen vallen buiten het kader van het Bodemdecreet. De gemeenten dienen in dat geval uiteraard de AVG na te leven.”

² Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

³ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁴ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2023, 93-116, 155-162; DEGRAVE, E., “*L’État-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle*”, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.

19. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er kan immers niet naar de wetgeving worden verwezen.
20. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
21. Hierbij moet er op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen⁵. De machtiging aan de Vlaamse Regering moet voldoende nauwkeurig omschreven zijn en betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de decreetgever zijn vastgesteld. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever⁶.
22. De VTC wijst erop dat er ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 10, AVG, namelijk gerechtelijke gegevens.
23. Persoonsgegevens in de zin van de artikel 10, AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van de artikel 10, §2, WVG die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:
 - de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
 - de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
 - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.
24. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (zie verder).

⁵ Advies Algemene Vergadering Afdeling Wetgeving Raad van State, 68.936/AV van 7 april 2021, opmerking 101 (Parl.St. Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, 119); In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel 'essentiële elementen' uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens", in dezelfde zin GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2.

⁶ bv. GwH nr. 166/2011, 10 november 2011, overw. B.43.3 e.v., GwH nr. 158/2021, 18 november 2021, overw. B.8.4.2., GwH nr. 26/2023, 16 februari 2023, overw. B.74.1.

3. Doelbinding

25. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).

26. De volgende doeleinden worden in het Ontwerp vermeld:

- in artikel 15, 6 van het Ontwerp dat het nieuwe artikel 174bis, §3 :

“§3. De persoonsgegevens worden verwerkt voor de volgende doeleinden:

- 1° de opvolging van de bodemdossiers;*
- 2° het beheer van bodeminformatie;*
- 3° het beheer van ambtshalve opdrachten;*
- 4° de behandeling van bodemrapporten;*
- 5° de behandeling van financiële instrumenten;*
- 6° het beheer van doelgroepgerichte instrumenten;*
- 7° de aflevering van erkenningen in het kader van het bodembeheer;*
- 8° de ontsluiting en verspreiding van bodeminformatie;*
- 9° het toezicht op de bodemsaneringsdeskundigen en de organisaties, vermeld in titel III, hoofdstuk XIII, afdeling II, en de bevordering van de kwaliteit van de uitvoering van hun taken;*
- 10° de rapportage aan het Vlaams Parlement;*
- 11° het beheer van het administratief beroep;*
- 12° het beheer van het toezicht en de handhaving;*
- 13° de beveiliging van systemen in het kader van de bovenstaande doelstellingen.”*

27. De Memorie geeft hierbij volgende verduidelijking (onderlijning VTC):

“Artikel 3 Bodemdecreet beschrijft de algemene doelstellingen die het Bodemdecreet nastreeft. Paragraaf 3 van het nieuwe artikel 174bis bevat de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt. Hierna worden niet exhaustieve voorbeelden van elk van die doeleinden gegeven:

- De opvolging van bodemdossiers: Het gaat o.a. om de uitvoering van het bodembeleid door het opvolgen van bodemdossiers, bv. het beoordelen van bodemonderzoeken, bodemsaneringsprojecten, het opvolgen van bodemsaneringswerken op basis van tussentijdse rapporten en de eindevaluatie-onderzoeken, daarin ook begrepen de kwalificatie van een aangetroffen verontreiniging (als een nieuwe, historische of gemengde verontreiniging); het opleggen en opvolgen van de onderzoeks- en saneringsplichten en andere maatregelen in het kader van het Bodemdecreet; de beoordeling van de vrijstelling van de onderzoeks- en saneringsplicht; de schadegevallenregeling bij de behandeling van bodemverontreiniging in het kader van de artikelen 74-82 Bodemdecreet;

- Het beheer van bodeminformatie: Het gaat o.a. om het beheer van het grondeninformatieregister met het oog op correcte informatie op het bodemattest; de identificatie en inventarisatie van gronden; het actualiseren van kadastrale informatie (art. 5, §3 Bodemdecreet).

- Het beheer van ambtshalve opdrachten: Het gaat o.a. om het ambtshalve uitvoeren van bodemonderzoeken, waterbodemonderzoeken, siteonderzoeken, raamcontracten, bodemsanerungen door de OVAM; evenals de terugvordering van de kosten door de OVAM bij het ambtshalve optreden.

- De behandeling van financiële instrumenten: Het gaat o.a. het behandelen (ontvangen en goedkeuren) van het proces tot stellen van financiële zekerheden tot waarborg van de uitvoering van verbintenis tot bodemsanering (art. 104, § 2 en 109, § 2 en 115, § 4 Bodemdecreet); het beheer van de cofinanciering van bodemsaneringswerken door de OVAM; de subsidies aan de erkende bodemsaneringsorganisaties; het afhandelen en beheren van de financiële zekerheden tot waarborg van de verbintenissen tot bodemsanering.

- Het beheer van doelgroepgerichte instrumenten: Het gaat o.a. om het voorbereiden en uitbetalen van de subsidies voor de erkende bodemsaneringsorganisaties (art. 98 Bodemdecreet); het afsluiten en opvolgen van het brownfieldconvenant of het realisatieconvenant; de interactie met stakeholders (notariaat, ondernemingsverenigingen en sectorfederaties van bodemsaneringsdeskundigen) om in afstemming vorm en uitvoering te geven aan het bodembeleid.

- De aflevering van erkenningen in het kader van het bodembeheer: Het gaat o.a. om het afleveren door de OVAM van erkenningen van bodemsaneringsdeskundigen, het afleveren van erkenningen van bodembeheerorganisaties door de Vlaamse Regering; het erkennen van tussentijdse opslagplaatsen voor uitgegraven bodem, grondreinigingscentra en inrichtingen voor de opslag en behandeling van bagger- en ruimingsspecie.
- De ontsluiting en verspreiding van bodeminformatie: Het gaat o.a. om het beheren van het grondeninformatieregister (inclusief het behandelen van het verzoek tot afleveren van specifieke informatie uit het grondeninformatieregister) en het afleveren van bodemattesten (art. 13- 19 VLAREBO); het informeren over bodemverontreiniging; de publieke ontsluiting van de bodeminformatie (art. 20 VLAREBO, inclusief het behandelen van aanvragen over informatie uit het grondeninformatieregister, zoals verslagen van bodemonderzoeken en rapporten over bodemsaneringen en andere maatregelen als vermeld in hoofdstuk VI van titel III Bodemdecreet en de informatie uit het grondeninformatieregister dat via de bodemverontreinigingsfiche en bodemverontreinigingsverkenner zal worden toegankelijk gemaakt).
- Het toezicht op de bodemsaneringsdeskundige en de organisaties vermeld in titel III, hoofdstuk XIII, afdeling II Bodemdecreet en de bevordering van de kwaliteit van de uitvoering van hun taken: het gaat o.a. om de opvolging van de erkenning van de bodemsaneringsdeskundigen (art. 8bis Bodemdecreet), bodembeheerorganisaties, tussentijdse opslagplaatsen voor uitgegraven bodem, grondreinigingscentra en inrichtingen voor de opslag en behandeling van bagger- en ruimingsspecie; de kennis en methodiek van de bodemsaneringsdeskundigen actueel houden via nieuwsbrieven, opstellen van standaardprocedures en codes van goede praktijk.
- De rapportage aan het Vlaams Parlement: het gaat o.a. om de jaarlijkse rapportering bij een omstandig verslag door de Vlaamse Regering bij het Vlaams Parlement over de uitvoering van het Bodemdecreet (art. 174 Bodemdecreet).
- Het beheer van het administratief beroep: het gaat o.a. om de administratieve beroepen die bij de Vlaamse regering kunnen worden ingesteld tegen bepaalde beslissingen van de OVAM (zie o.a. art. 11, tweede lid Bodemdecreet; art. 12, § 4 Bodemdecreet; art. 22, derde lid Bodemdecreet; art. 23, § 4 Bodemdecreet; art. 27, § 1, tweede lid Bodemdecreet; art. 27quinqies Bodemdecreet; art. 31, § 3, Bodemdecreet; art. 35 Bodemdecreet; art. 40, derde lid Bodemdecreet; art. 55 Bodemdecreet).
- Het beheer van het toezicht en de handhaving: het gaat o.a. om het toezicht en de handhaving van milieumisdrijven, inclusief het onderzoek ter plaatse.
- De beveiliging van systemen in het kader van de bovenstaande doelstellingen: het gaat om de verwerking van persoonsgegevens in het kader van beveiliging en het uitvoeren van technische en organisatorische maatregelen.”

De toelichting geeft aan dat waar nodig de doeleinden in de uitvoeringsbesluiten verder verfijnd kunnen worden op basis van de delegatie die in paragraaf 8 wordt gegeven aan de Vlaamse Regering om nadere regels te bepalen over de verwerking van persoonsgegevens.

- in artikel 16, 4 van het Ontwerp dat het nieuwe artikel 174ter, §2:

“§2. De gemeente verwerkt de persoonsgegevens voor de volgende doeleinden:

- 1° het beheer van de gemeentelijke inventaris, vermeld in artikel 7;
- 2° de beoordeling van de schadegevallen, vermeld in artikel 75, tweede lid.”

- in artikel 17, 4 van het Ontwerp dat het nieuwe artikel 174quater, §2:

“§2. De bodemsaneringsdeskundige verwerkt de persoonsgegevens voor de volgende doeleinden:

- 1° de uitvoering van bodemonderzoeken en de opmaak van het verslag ervan;
- 2° het opstellen van bodemsaneringsprojecten;
- 3° de opvolging van bodemsaneringswerken;
- 4° het nemen van maatregelen ten aanzien van de bodem;
- 5° het beheer van het gebruik en de traceerbaarheid van bodemmateriaal.”

28. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang.
29. De VTC is van oordeel dat het doeleinde welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

30. Artikel 4, 7), AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.

31. Het Ontwerp bevat hierover specifieke en expliciete bepalingen namelijk:

- in artikel 15, 4 en 5 van het Ontwerp dat het nieuwe artikel 174bis, §2:

“§2. Met behoud van de toepassing van het tweede lid en de artikelen 174ter en 174quater en tenzij uitdrukkelijk elders bepaald, treedt de OVAM op als verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming voor verwerkingen van persoonsgegevens beschreven in of volgend uit dit decreet en haar uitvoeringsbesluiten.

De Vlaamse Regering verwerkt persoonsgegevens in het kader van het administratief beroep en in het kader van de artikelen 95, 98, 139, 164 en 165. Ze treedt daarbij op als verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.”

De Memorie geeft hierbij volgende verduidelijking:

“Deze paragraaf duidt de OVAM aan als verwerkingsverantwoordelijke voor de (meerderheid van de) gegevensverwerkingen in het Bodemdecreet en de uitvoeringsbesluiten, met uitzondering van onder meer de verwerkingen door de bodemsaneringsdeskundigen en de organisaties vermeld in titel III, hoofdstuk XIII, afdeling II beschreven in de artikelen 174quater en 174quinquies en de verwerkingen door de gemeente beschreven in artikel 174ter. De OVAM heeft met betrekking tot de bodemsanering de taken opgesomd in artikel 10.3.3., §3 Decreet van 5 april 1995 algemene bepalingen milieubeleid. Zij vervult deze taken op de wijze uiteengezet in artikel 10.3.3., §4 Decreet van 5 april 1995 algemene bepalingen milieubeleid. De Vlaamse Regering treedt op als verwerkingsverantwoordelijke specifiek (en enkel) voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van: - het administratief beroep tegen beslissingen van de OVAM; - artikel 95 Bodemdecreet over de erkenning van bodemsaneringsorganisaties; - artikel 98 Bodemdecreet over de subsidies aan erkende bodemsaneringsorganisaties; - artikel 139 Bodemdecreet over de erkenning van organisaties vermeld in titel III, hoofdstuk XIII, afdeling II; - de artikelen 164 en 165 Bodemdecreet. Volgens de artikelen 9 tot en met 135 en artikel 160 Bodemdecreet is de Vlaamse Regering immers bevoegd om in afwijking van de artikelen 9-135 en 135-160 Bodemdecreet en in uitvoering van de artikelen 140-145 Bodemdecreet alle schikkingen, voorstellen tot concordaat inbegrepen, aan te nemen, dadingen te sluiten, schuldvorderingen en zekerheden over te dragen, derden in haar rechten te subrogeren, van verhaal af te zien, afwijkingen toe te staan en overeenkomsten te sluiten.”

- in artikel 16, 2 van het Ontwerp dat het nieuwe artikel 174ter, §1:

“Artikel 174ter. §1. De gemeenten treden op als verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming in het kader van het beheer van de gemeentelijke inventaris, vermeld in artikel 7, en waar de burgemeester optreedt als bevoegde overheid bij schadegevallen, vermeld in artikel 75, tweede lid.”

De Memorie geeft hierbij volgende verduidelijking:

“De gemeenten treden evenwel ook als verwerkingsverantwoordelijke op van zodra zij informatie ontvangen van de OVAM om hun eigen wettelijke of decretale verplichtingen en taken van algemeen belang uit te voeren. Dit is het geval wanneer de OVAM de gemeente een bodemattest verstuurt of wanneer de gemeente de OVAM informatie uit de gemeentelijke inventaris bezorgt. Deze verwerkingen vallen buiten het kader van het Bodemdecreet. De gemeenten dienen in dat geval uiteraard de AVG na te leven.”

- in artikel 17, 2 van het Ontwerp dat het nieuwe artikel 174quater, §1:

“Artikel 174quater. §1. De bodemsaneringsdeskundige treedt op als verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming voor de doeleinden, vermeld in paragraaf 2.”

De Memorie geeft hierbij volgende verduidelijking:

“De bodemsaneringsdeskundigen zijn verwerkingsverantwoordelijke voor gegevensverwerkingen in het kader van de verslagen van bodemonderzoeken die onder hun leiding worden opgesteld (oriënterend bodemonderzoek, beschrijvend bodemonderzoek, oriënterend en beschrijvend bodemonderzoek, site-onderzoek, waterbodemonderzoek) en de rapportage in het kader van de bodemsanering (bv. bodemsaneringsproject, tussentijdse rapporten over de uitvoering van de bodemsaneringswerken, eindevaluatieonderzoek, enz.) en grondverzet (technisch verslag).”

- in artikel 18, 2 en 3 van het Ontwerp dat het nieuwe artikel 174quinquies §1 en §2:

“§1. Voor de doelstellingen, vermeld in artikel 138, zijn bodemsaneringsdeskundigen en de organisaties vermeld in titel III, hoofdstuk XIII, afdeling II, de verwerkingsverantwoordelijken.

§2. Voor de doelstellingen, vermeld in titel III, hoofdstuk VI, afdeling VIIbis, is het Fonds, zoals bepaald in art. 82bis, 2°, de verwerkingsverantwoordelijke.”

32. De VTC merkt op dat de Vlaamse Regering niet kan worden aangeduid als verwerkingsverantwoordelijke. De dienst van de Vlaamse Regering die de dossiers voorbereidt, moet worden aangewezen (meestal het betreffende departement) eventueel via delegatie aan de Vlaamse Regering. Het moet al in het Ontwerp zelf duidelijk zijn over welke instantie het gaat.
33. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35, AVG)⁷ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
34. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**⁸ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35,4 van de AVG. De VTC verwijst in dit kader naar het punt

3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG⁹, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent

⁷ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁸ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties

https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf

⁹ De bijzondere categorieën gegevens omvatten, overeenkomstig artikel 9 van de AVG, in het bijzonder persoonsgegevens over ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, lidmaatschap van een vakbond, alsook de verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een natuurlijke persoon, gegevens over de gezondheid of gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid.

huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld¹⁰ tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5]¹¹;

35. Volgens de VTC is het uitvoeren van een GEB ook aangewezen voor wat de bodemverontreinigingsverkenner en de bodemverontreinigingsfiche betreft die de Adviesvrager plant publiek toegankelijk te maken (zie infra).
36. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht¹².

5. Minimale gegevensverwerking

37. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
38. De **categorieën betrokkenen** zijn het volgende:
 - in artikel 15, 7 van het Ontwerp dat het nieuwe artikel 174bis, §4 wordt:

- “1° de eigenaar en de gebruiker van de grond en de exploitant op de grond;
- 2° de rechtsvoorgangers, de rechtsopvolgers en de vertegenwoordigers van de personen, vermeld in punt 1°;
- 3° de contactpersonen van erkende organisaties;
- 4° de personen werkzaam bij de politiediensten en overheidsinstanties, vermeld in artikel II.28, §1, eerste lid, van het bestuursdecreet van 7 december 2018, die bevoegdheid hebben of openbare verantwoordelijkheden of functies uitoefenen inzake het leefmilieu of het waterbeleid;
- 5° de instrumenterende ambtenaren;
- 6° andere belanghebbende.”

De Memorie geeft hierbij volgende verduidelijking:

“Paragraaf 4 van het nieuwe artikel 174bis van het Bodemdecreet bevat de betrokkenen van wie mogelijk persoonsgegevens worden verwerkt. Het gaat om natuurlijke personen of rechtspersonen die (onrechtstreeks) in verband kunnen worden gebracht met natuurlijke personen, waardoor hun gegevens als persoonsgegevens dienen te worden gekwalificeerd. De meest voorkomende categorie van betrokkene zijn de eigenaar, gebruiker en exploitant. Het gaat om een ruime categorie van betrokkenen. Hun persoonsgegevens worden verwerkt wanneer zij bv. een bodemattest aanvragen. Deze omschrijving omvat ook de saneringsplichtige en de onderzoeksplichtige. In het kader van deze titel die aan het Bodemdecreet wordt toegevoegd, houdt het begrip saneringsplichtige ook de saneringswillige in. Het gaat om de saneringswillige die op grond van artikel 92 e.v. Bodemdecreet vrijwillig de saneringsplicht van de saneringsplichtige uitvoert. De onderzoeksplichtige zijn de personen die overeenkomstig het Bodemdecreet gehouden zijn een oriënterend bodemonderzoek uit te voeren (art. 29 ev. Bodemdecreet). Ook de gegevens van de rechtsvoorganger, rechtsopvolger of vertegenwoordiger van de eigenaar, gebruiker of exploitant kunnen worden verwerkt. Een vertegenwoordiger is bijvoorbeeld de curator die als de eigenaar van de grond failliet is gegaan de verplichting heeft om een oriënterend bodemonderzoek o.l.v. een erkende bodemsaneringsdeskundige uit te voeren en het verslag ervan bij de OVAM in te dienen. De contactpersonen van erkende organisaties kunnen contactpersonen bij bv. de bodemsaneringsdeskundige of de bodembeheerorganisaties zijn. Artikel 13, 3°, b), van het VLAREBO geeft aan dat in het grondeninformatieregister relevante gegevens over de bodemkwaliteit van de grond die vastgesteld zijn door de volgende categorieën van betrokkene bevat: bodemsaneringsdeskundigen, politiediensten

¹⁰ Doorgifte door een Vlaamse instantie zonder persoonsgegevens terug te krijgen valt hier ook onder. Dit geldt voor alle punten.

¹¹ Hieronder vallen ook het delen van persoonsgegevens in of door samenwerkingsverbanden waarin gemeenten of andere overheden met andere publieke of private partijen bijzondere persoonsgegevens of persoonsgegevens van gevoelige aard (zoals gegevens over gezondheid, verslaving, armoede, problematische schulden, werkloosheid, sociale problematiek, strafrechtelijke gegevens, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk) met elkaar uitwisselen.

¹² Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: “Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit.”

of overheidsinstanties als vermeld in artikel II.28, § 1, eerste lid, van het bestuursdecreet van 7 december 2018, die bevoegdheid hebben of openbare verantwoordelijkheden of functies uitoefenen inzake het leefmilieu of het waterbeleid. Artikel 14 VLAREBO verduidelijkt dat de gegevens in het grondeninformatieregister wordt aangevuld met de relevante gegevens die door deze categorieën van betrokkenen zijn vastgesteld, net als met gegevens die zijn vastgesteld door instrumenterende ambtenaren, zoals bv. de notaris. Ook kunnen gegevens van andere belanghebbende worden verwerkt. Dat kan bijvoorbeeld gaan om belanghebbenden die bij de Vlaamse Regering een beroep tegen de beslissingen van de OVAM kunnen aantekenen. Verder kan bijvoorbeeld om het even wie een bodemattestaansvraag bij de OVAM indienen. Deze categorie bevat ook andere belanghebbenden, zoals bijvoorbeeld uitvoerders van grondverzet of andere werken op de grond.”

- art. 16, 6 van het Ontwerp dat het nieuwe artikel 174ter, §4:

“§4. De verwerkte persoonsgegevens hebben betrekking op de volgende natuurlijke personen voor zover zij geïdentificeerd of identificeerbaar zijn:

- 1° de eigenaar van de grond;
- 2° de exploitant op de grond;
- 3° de bodemsaneringsdeskundigen en de bodembeheerorganisaties.”

- art. 17, 6 van het Ontwerp dat het nieuwe artikel 174ter, §4:

“§4. De verwerkte persoonsgegevens hebben betrekking op de volgende natuurlijke personen voor zover zij geïdentificeerd of identificeerbaar zijn:

- 1° de eigenaar en gebruiker van de grond;
- 2° de exploitant op de grond;
- 3° de bodemsaneringsdeskundige;”

39. De VTC stelt vast dat wat de voorliggende regeling betreft, de **categorieën van persoonsgegevens** zeer ruime categorieën zijn:

- contactgegevens;
- identificatiegegevens;
- gegevens die verband houden met de grond;
- opleidings- en beroepsgegevens en andere gegevens in het kader van de erkenningsbeslissingen;
- juridische en gerechtelijke gegevens;
- financiële en fiscale gegevens;
- gegevens die de saneringsplichtige ter beschikking stelt;
- gegevens die blijken uit het beheer van het administratief toezicht en de handhaving;
- loggegevens;
- adresgegevens;
- gegevens over de exploitatie;
- gegevens die verband houden met de grond.

40. De Memorie stelt het volgende:

“Artikel 15. Verwerking van persoonsgegevens door de OVAM en door de Vlaamse Regering Paragraaf 1 van het nieuwe artikel 174bis is slechts van toepassing in de mate dat het gaat om een verwerking van persoonsgegevens. Daarmee wordt bedoeld persoonsgegevens in de zin van artikel 4, 1) AVG. In het kader van het Bodemdecreet gaat het voornamelijk over locatiegegevens, die op zich (zonder bijkomende informatie) geen persoonsgegevens zijn uit hun aard omdat ze niet toelaten een persoon te identificeren. Maar op basis van de geografische ligging van de gronden kan men door overlap met publiek beschikbare webkaarten de kadastrale percelen of adrespunten achterhalen. Het is dus mogelijk dat de eigenaar van een perceel geïdentificeerd of identificeerbaar wordt. Daarnaast zullen de gegevens doorgaans informatie over rechtspersonen bevatten. Toch kunnen ook deze gegevens soms

(onrechtstreeks) in verband worden gebracht met natuurlijke personen, waardoor zij als persoonsgegevens dienen te worden gekwalificeerd (Beraadslaging Vlaamse Toezichtcommissie nr. 26/2017 van 17 mei 2017, para. 10).

(...)

Paragraaf 5 van het nieuwe artikel 174bis van het Bodemdecreet bevat de aard van de persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van het Bodemdecreet. Het gaat om de volgende niet-exhaustieve voorbeelden:

- Contactgegevens: Het gaat o.a. om persoonlijke en professionele contactgegevens. Het gaat in de eerste plaats om gegevens die nodig zijn om de betrokkenen te contacteren en te identificeren, zoals naam, voornaam, e-mailadres, telefoonnummer en adresgegevens.

- Identificatiegegevens: Het gaat o.a. om identificatiegegevens uitgegeven door de overheidsdiensten en elektronische identificatiegegevens zoals IPadressen.

- Rijksregisternummer: De verwerking van het rijksregisternummer past binnen het streven om te werken volgens het principe van de unieke gegevensverzameling met authentieke bronnen. Het rijksregisternummer wordt niet algemeen verwerkt. De verwerking van het rijksregisternummer kan uitzonderlijk plaatsvinden bij het onderzoek naar de vrijstelling van de onderzoeksplicht, het beheer van het toezicht en de handhaving, het beheren en verwerken van betalingen in het kader van bodemattestenaanvragen via het toegangs- en gebruikersbeheer van de Vlaamse overheid. Bij de verwerking van het rijksregisternummer wordt de Wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen nageleefd.

- Ondernemingsnummer: Voor professionelen, zoals bv. een notaris, kan ook het ondernemingsnummer worden verwerkt evenals voor de opvolging van onderzoeks- en saneringsplicht.

- De gegevens die verband houden met de grond: Dit zijn o.a. perceelnummers, plannen, kadastrale gegevens of een duidelijke ruimtelijke afbakening van de grond op basis van het in het Vlaamse Gewest gehanteerde coördinatenstelsel die onweerlegbaar de ligging ten opzichte van de perceelsgrenzen bepaalt, oppervlakte, locatiegebonden milieu-informatie (zoals op grond van art. 13 VLAREBO), zoals gegevens en rapporten over bodemonderzoeken, gegevens afkomstig van de gemeentelijke inventaris, bodemkwaliteit, bodemverontreiniging en gebruiksadviezen en gebruiksbepalingen, een kadastraal plan met aanduiding van de contouren van de grond (bv. bij de aanvraag van een bodemattest dat betrekking heeft op een grond zonder kadastraal nummer), de geografische ligging binnen het Belgisch coördinatenstelsel, woningkenmerken en gegevens over de exploitatie van de grond.

- Opleidings- en beroepsgegevens en andere gegevens in het kader van de erkenning: Het kan o.a. gaan om gegevens over de opleiding, ervaring, vorming, het CV en het beroep.

- Juridische en gerechtelijke gegevens: Het kan o.a. gaan om persoonlijke kenmerken, opleiding, ervaring, vorming, beroep en gegevens die verband houden met de grond.

- Financiële en fiscale gegevens: Deze worden o.a. verwerkt bij het behandelen van financiële instrumenten, verwerkingen met curatoren bij een faillissement van de eigenaar van de grond, bij het afleveren van erkenningen van de bodemsaneringsdeskundige en bij de retributie voor het aanvragen van het bodemattest of informatie uit het grondeninformatieregister.

- Gegevens die de saneringsplichtige ter beschikking stelt: Het kan o.a. ook gaan om commercieel en strategisch gevoelige informatie waarover een ontwikkelaar beschikt en die deze ter beschikking stelt.

- Gegevens die blijken uit het beheer van het administratief toezicht en de handhaving: Het kan o.a. gaan om uiteenlopende alle gegevens die blijken uit vaststellingen.

- Loggegevens: Het gaat om gegevens over het gebruik van IT-systemen.”

41. De VTC is van oordeel dat er niet volledig voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking omdat de meeste categorieën ook met de uitleg in de memorie zeer ruim zijn en minstens moeten verduidelijkt worden in een uitvoeringsbesluit, maar bij voorkeur in het decreet zelf.
42. De VTC kan op basis van deze zeer ruime categorieën geen beoordeling van de proportionaliteit uitvoeren.
43. Het Ontwerp stelt in artikel 15, 9 het volgende: “Voor de uitvoering van haar opdrachten heeft de OVAM het recht om het rijksregisternummer te gebruiken.”
44. Hiermee wordt er dus een wettelijke basis gecreëerd voor de verwerking van het gebruik van het rijksregisternummer.

45. De VTC vestigt verder alleszins de aandacht op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer¹³.
46. Wat de **personen die toegang krijgen tot de gegevens** betreft:
47. De VTC benadrukt dat de toegang tot de gevraagde gegevens enkel kan open gesteld worden voor de taken en het werkgebied waar iedere **medewerker** voor bevoegd is.
48. In het Ontwerp (zie hierna) wordt ook specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden. Verder, wat eventueel de federale overheden betreft, met artikel 20 van de WVG en artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid dat de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité belast met het verlenen van een beraadslaging voor mededelingen van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen, zoals opgelegd door artikel 42 van de wet van 13 december 2006 houdende diverse bepalingen betreffende gezondheid.
49. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
50. Het Ontwerp stelt het volgende:
- art. 15, 10 van het Ontwerp dat het nieuwe artikel 174bis, §6:

“§6. De OVAM kan de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 5, verstrekken aan:

- 1° *natuurlijke personen of rechtspersonen aan wie gegevens ter beschikking moeten worden gesteld in het kader van de uitvoering van dit decreet;*
- 2° *Europese, internationale, Belgische en Vlaamse instellingen waaraan de OVAM moet rapporteren;*
- 3° *toezichthouders die belast zijn met het toezicht op de bepalingen van dit decreet;*
- 4° *professionele raadgevers van betrokkenen, vermeld in paragraaf 6, 1°, of van de OVAM of andere belanghebbenden;*
- 5° *bodemsaneringsdeskundigen of de organisaties, vermeld in titel III, hoofdstuk XIII, afdeling II;*
- 6° *derden wanneer OVAM een verplichting heeft om de persoonsgegevens te verstrekken;*
- 7° *de Vlaamse Milieumaatschappij;*
- 8° *het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid;*
- 9° *het Departement Mobiliteit en Openbare Werken van de Vlaamse overheid;*
- 10° *de overheidsdiensten aan wie de OVAM gegevens verstrekt in het kader van haar bevoegdheden.”*

De Memorie geeft hierbij volgende verduidelijking:

“Paragraaf 6 van het nieuwe artikel 174bis van het Bodemdecreet bevat de entiteiten aan wie persoonsgegevens kunnen worden doorgegeven. Het gaat om de volgende niet-exhaustieve voorbeelden:

- *Natuurlijke personen of rechtspersonen aan wie gegevens ter beschikking moeten worden gesteld in het kader van de uitvoering van dit decreet: Het kan o.a. gaan om notarissen, overheidsdiensten, lokalen besturen, advocaten, particulieren en rechtspersonen die de OVAM in kennis moet stellen van haar beslissingen in het kader van het Bodemdecreet (bv. saneringsplichtigen en opdrachtgevers van bodemonderzoeken en bodemsanereringen bij de conformverklaring bodemonderzoek en bodemsaneringsproject of vestiging saneringsplicht) en aannemers in het kader van de uitvoering van ambtshalve bodemonderzoek en bodemsanering door de OVAM in de artikelen 156-158 Bodemdecreet).*
- *Europese, internationale, Belgische en Vlaamse instellingen waaraan de OVAM en de Vlaamse Regering moet rapporteren: Zo moet bv. de Vlaamse Regering jaarlijkse een omstandig verslag bij het Vlaams Parlement indienen over de uitvoering van het Bodemdecreet (art. 174 Bodemdecreet).*

¹³ Artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*

- Toezichthouders die belast zijn met het toezicht op de bepalingen van dit decreet: Zoals bv. de gewestelijke toezichthouders van de OVAM.
- Derden wanneer OVAM een verplichting heeft om de persoonsgegevens te verstrekken: In tegenstelling tot 1° gaat het om verplichtingen buiten de context van het Bodemdecreet en de uitvoeringsbesluiten, zoals o.a. meldingen aan bevoegde autoriteiten, vergunningsautoriteiten.
- De Vlaamse Milieumaatschappij, het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid en het Departement Mobiliteit en Openbare Werken van de Vlaamse overheid: Zo werkt de OVAM samen met deze overheidsinstanties in het kader van de Databank Ondergrond Vlaanderen.
- De overheidsdiensten aan wie de OVAM gegevens verstrekt in het kader van haar bevoegdheden: Het kan gaan om o.a. overheidsinstanties, zoals het Departement Zorg van de Vlaamse overheid waar OVAM informatie rond bepaalde sites in het kader van PFAS vertrekt, de politiediensten, (onderzoeks)gerechten en de Vlaamse Ombudsdienst. De OVAM zal met alle overheidsinstanties een protocol of andere overeenkomst inzake verwerking van persoonsgegevens sluiten zoals vereist onder het Decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. Deze overeenkomsten zijn te raadplegen op de website van de OVAM.

Naast de vermelde entiteiten kunnen deze gegevens worden doorgegeven in het kader van vragen met betrekking tot de openbaarheid van bestuur, en vragen in het kader van de parlementaire werking.”

- art. 16, 7 van het Ontwerp dat het nieuwe artikel 174ter, §5:

“§5. De gemeente kan de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, verstrekken aan:

1° de OVAM in het kader van artikel 7, §2;

2° derden als de gemeente een wettelijke verplichting heeft of een taak van algemeen belang om de persoonsgegevens te verstrekken.”

De Memorie geeft hierbij volgende aanvulling:

“Naast de vermelde entiteiten in paragraaf 5 kunnen deze gegevens worden doorgegeven in het kader van vragen met betrekking tot de openbaarheid van bestuur.”

- art. 17, 7 van het Ontwerp dat het nieuwe artikel 174quater, §5:

“§5. De bodemsaneringsdeskundige kan de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, verstrekken aan:

1° de OVAM;

2° derden als de bodemsaneringsdeskundige een wettelijke of decretale verplichting heeft om de persoonsgegevens te verstrekken.”

51. De VTC beoordeelt het positief dat een overzicht wordt gegeven en een wettelijke basis, maar de doeleinden van de mededelingen zijn niet voor elke partij duidelijk en de gegevens die daarmee zullen worden doorgegeven zijn dat evenmin, zodat de proportionaliteit onvoldoende kan nagegaan worden. Ze beveelt aan om dit verder te specificeren in het Ontwerp of een uitvoeringsbesluit.

52. Wat de verwijzing naar de wetgeving inzake openbaarheid van bestuursdocumenten betreft, wijst de VTC er op dat die een uitzondering bevat voor wat de persoonlijke levenssfeer betreft.

53. Het Ontwerp bevat ook een regeling voor kennisgeving aan het **publiek** in artikel 3 van het Ontwerp:

“Art. 5bis. §1. De OVAM maakt via een bodemverontreinigingsverkenner en bodemverontreinigingsfiches informatie uit het grondeninformatieregister en informatie over zorgzaam beheer van bodems toegankelijk voor het publiek.”

De informatie uit het grondeninformatieregister, vermeld in lid 1, heeft onder meer betrekking op de volgende elementen:

1° de ligging van gronden;

2° de bodemkwaliteit van gronden;

3° informatie over de bescherming van mens en milieu tegen de risico's van bodemverontreiniging;

4° de onderliggende data van de informatie, vermeld in punt 2° en 3°.

§2. De bodemverontreinigingsverkenner toont op kaart de informatie, vermeld in paragraaf 5, 2° en 3°, waarbij de informatie, vermeld in paragraaf 5, 1°, als ruimtelijke referentie zichtbaar is.

De bodemverontreinigingsverkenner is vrij toegankelijk voor het publiek.

§3. De bodemverontreinigingsfiche geeft per grond een overzicht van de informatie vermeld in paragraaf 5, punt 1° tot en met 3°. De onderliggende informatie, vermeld in paragraaf 5, 4°, wordt via de bodemverontreinigingsfiche ter beschikking gesteld na het doorlopen van een aansluitprocedure en toegangscontrole als vermeld in lid 2.

Een natuurlijke persoon of natuurlijke persoon verbonden aan een rechtspersoon heeft na toegangscontrole toegang tot de bodemverontreinigingsfiche. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen over de regeling van de toegangscontrole.

§4. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen over de wijze waarop de inhoud van de bodemverontreinigingsverkenner en de bodemverontreinigingsfiches wordt weergegeven.”

54. De toelichting geeft hierbij uitvoerig uitleg (onderlijning VTC):

- p. 2

“De invoering van de bodemverontreinigingsverkenner en de bodemverontreinigingsfiche met informatie uit het Grondeninformatieregister van de OVAM die voor het publiek toegankelijk zullen zijn (art. 3 voorontwerp decreet). Deze instrumenten kaderen in de vraag om bodeminformatie waarover de OVAM beschikt nog beter toegankelijk te maken voor het publiek, zoals aanbevolen in het eindverslag van 28 maart 2022 van de parlementaire onderzoekscommissie PFAS-PFOS. De onderzoekscommissie wil milieu-informatie verder openbaar maken. Daarnaast pleitte ook de Vlaamse Ombudsdienst in haar jaarverslag 2022 voor meer toegankelijke, accurate en bevattelijke bodeminformatie. Via deze instrumenten kan het publiek digitaal toegang krijgen tot welbepaalde informatie uit het Grondeninformatieregister van de OVAM, zoals informatie over (mogelijke) bodemverontreiniging in de leefomgeving, en tot informatie over het zorgzaam beheer van bodems.”

- p.10-11

“Artikel 3. Invoering bodemverontreinigingsverkenner en de bodemverontreinigingsfiches (art. 5bis Bodemdecreet)

Deze bepaling voorziet in de invoering van de informatie-instrumenten ‘bodemverontreinigingsverkenner’ en ‘bodemverontreinigingsfiches’ in het Bodemdecreet (art. 5bis). Via deze instrumenten kan de OVAM informatie uit het Grondeninformatieregister die zij in het kader van haar wettelijke taak van algemeen belang beheert en informatie over zorgzaam beheer van bodems voor het publiek digitaal toegankelijk maken. Via de voormelde instrumenten kan het publiek kennis nemen van beschikbare relevante bodeminformatie over gronden in zijn leefomgeving, namelijk de omgeving waar de betrokkene woont, werkt, ontspant en de kinderen naar school gaan. De toegang tot de betreffende milieu-informatie kan dan ook relevant zijn voor individuele burgers bij het nemen van welbepaalde beslissingen inzake hun leefomgeving. De toegang tot voormelde milieu-informatie draagt ook bij aan de transparantie en zal het publieke bewustzijn rond en de betrokkenheid bij het bodembeleid (bodemzorg) verhogen.

De bodemverontreinigingsverkenner is een digitale kaart van Vlaanderen met weergave aan de hand van een kleurencode van onder meer de volgende bodeminformatie van gronden in Vlaanderen: risicogronden, gronden met bodemverontreiniging, aandachtsgebieden en stortplaatsen.

De bodemverontreinigingsfiche voor een specifieke grond bevat onder meer de volgende informatie over de grond: de ligging van de grond, de eventuele risico-inrichtingen die op de grond geëxploiteerd worden of werden, gegevens over de eventueel aanwezige bodemverontreiniging op de grond, eventuele verslagen van bodemonderzoeken uitgevoerd en bodemsaneringsprojecten opgemaakt met betrekking tot de bodemverontreiniging op de grond, eventuele voorzorgsmaatregelen, gebruiksadviezen of overlap met aandachtsgebieden (bv. no-regretzones). Verder kunnen op de bodemverontreinigingsfiche voor een grond ook adviezen over het zorgzaam beheer van de betreffende grond vermeld worden.

De OVAM zal tijdig een publiekscampagne lanceren zodat de burger zijn weg zal vinden naar de bodemverontreinigingsverkenner en de bodemverontreinigingsfiches.

De voormelde instrumenten kunnen bv. toegankelijk worden gemaakt via de campagnesite, de website van de OVAM, de website van Databank Ondergrond Vlaanderen en de Woningpas. Deze instrumenten zullen geen direct identificerende persoonsgegevens bevatten.

De bodemverontreinigingsverkenner is vrij publiek toegankelijk. De achterliggende data en informatie is toegankelijk volgens de modellicentie voor gratis hergebruik.

De bodemverontreinigingsfiche is toegankelijk via de website met toegangscontrole via een toegangs- en gebruikersbeheer van de Vlaamse overheid. Voor de achterliggende data en informatie zal er eerst een technische aansluitprocedure doorlopen worden. Bij het opvragen van de informatie nadien zal er ook telkens via de website met toegangscontrole via een toegangs- en gebruikersbeheer van de Vlaamse overheid worden gegaan.

De bodemverontreinigingsverkenner en bodemverontreinigingsfiche wil eigenaars, bewoners, gebruikers, exploitanten, houders van zakelijke rechten, rechtspersonen en overheden bereiken. Deze personen hebben een belang bij deze informatie ingevolge artikel 23 van de Grondwet op grond waarvan ieder het recht heeft op een menswaardig leven. Dit recht omvat ook het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu, het recht op bescherming van de gezondheid, het recht op een behoorlijke huisvesting en recht op informatie binnen de arbeidsomgeving.

Verder is één van de centrale doelstellingen van het Bodemdecreet om een zo breed mogelijk maatschappelijk draagvlak te scheppen waarbij educatie en voorlichting van de doelgroepen inzake bodembeheer wordt gestimuleerd (art. 3, §1 Bodemdecreet). Ook moet de OVAM haar taken uitvoeren door onder meer gegevens te verzamelen over de factoren, inrichtingen en activiteiten die aanleiding gaven of kunnen geven tot bodemverontreiniging. Deze gegevens worden ook verwerkt met het oog op het rapporteren en informeren (art. 10.3.3, §4 Decreet van 5 april 1995 algemene bepalingen milieubeleid). Op basis van deze bepalingen heeft eenieder een toegangsrecht tot de inhoud van de bodemverontreinigingsfiche voor diens leefomgeving. De leefomgeving omvat de gronden die impact kunnen hebben op o.a. waar iemand woont, werkt, waar de kinderen naar school gaan of waar iemand zich ontspant. In die zin is ieders leefomgeving ruimtelijk niet afgeïnd en veranderlijk, maar desondanks toch relatief klein.

De gebruiker van de bodemverontreinigingsverkenner en de bodemverontreinigingsfiches zal zich met oog op toegang tot de bodeminformatie ook telkenmale akkoord moeten verklaren met:

- ofwel de voorwaarden voor gebruik in lijn met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en het doel om vanuit het algemeen belang toegang te verlenen tot informatie over de leefomgeving. Een ander gebruik van de informatie wordt niet toegestaan.

- ofwel de modellicentie voor gratis hergebruik, vermeld in artikel 7, 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 2016 tot uitvoering van titel II, hoofdstuk 4, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, betreffende het hergebruik van overheidsinformatie en tot bepaling van de kosteloze uitwisseling van bestuursdocumenten tussen instanties, vermeld in artikel III.72 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

De OVAM zal bij het verlenen van de toegang tot de bodemverontreinigingsverkenner en de bodemverontreinigingsfiches steeds de AVG naleven. Ook elke ontvanger van gegevens uit voornoemde instrumenten dient als afzonderlijke verwerkingsverantwoordelijke steeds de AVG na te leven en mag de ontvangen informatie behoudens een specifieke toestemming van de OVAM niet verder hergebruiken. De regelgeving inzake het hergebruik van overheidsinformatie uit het Bestuursdecreet blijft met andere woorden onverkort van toepassing. Dat hergebruik (dat bv. een commercieel hergebruik zou kunnen zijn) vereist overeenkomstig artikel II.62/8 ev. van het Bestuursdecreet immers een specifieke aanvraag van de betrokken en beoordeling door de OVAM. Het Bodemdecreet wijkt op dat punt niet af van de regeling uit het Bestuursdecreet.”

55. De VTC merkt op dat is hergebruik van persoonsgegevens op grond van de hergebruikregeling in principe niet mogelijk is: als uitzonderingsgronden van de openbaarheidsregeling de openbaarmaking niet toelaten, dan is ook hergebruik niet mogelijk. Voor de resterende persoonsgegevens waarvan de openbaarmaking geen inbreuk maakt op de persoonlijke levenssfeer kan hergebruik enkel maar voor zover voldaan is aan de vereisten van de AVG. Er is wel een bijzondere regeling voor het hergebruik van persoonsgegevens ingevoegd door het digitaliseringsdecreet op grond van de Data Governance Verordening¹⁴ (Hoofdstuk 4/1 van titel II van het Bestuursdecreet), maar die houdt geen verplichting in tot hergebruik.
56. De VTC begrijpt dat de Adviesvrager al rekening heeft willen houden met haar in overleg gegeven opmerkingen over het niet aanvaardbaar zijn van het publiek maken van deze informatie zonder enige afweging of beperking¹⁵.
57. Het ter beschikking stellen van persoonsgegevens op het internet is hoe dan ook disproportioneel: het ter beschikking stellen van persoonsgegevens aan iedereen ter wereld is niet vereist om het doeleinde dat de decreetgever op het oog heeft te realiseren.
58. Met het Ontwerp worden er beperkingen opgelegd aan de (al dan niet commerciële) ontvangers van de informatie. Er wordt ook voorzien in een systeem van toegangsrechten dat gedeeltelijk tegemoetkomt aan de vraag van de VTC om niet alle informatie met elke internetgebruiker te delen.
59. Wat nog ontbreekt volgens de VTC is het volgende:
- ten eerste: een afweging of de openbaarmaking noodzakelijk is om het doel te bereiken dat de Adviesvrager beoogt: dit wordt niet duidelijk genoeg gedaan;
 - ten tweede: er wordt een systeem met toegangsrechten opgezet¹⁶, maar het is niet duidelijk wie de groep is die toegang zal krijgen en welke afweging daar gemaakt wordt, zodat ook de beoordeling van de proportionaliteit op dit punt nog niet mogelijk is.

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A32022R0868>

¹⁵ H.v.J., 22 november 2022, gevoegde zaken C-37/20 en C-601/20, nr. 64 : Meer in het bijzonder blijven de uitzonderingen op de bescherming van de persoonsgegevens en de beperkingen ervan binnen de grenzen van het strikt noodzakelijke, met dien verstande dat wanneer een keuze mogelijk is tussen meerdere geschikte maatregelen voor de verwezenlijking van de rechtmatig nagestreefde doelstellingen, de maatregel moet worden gekozen die het minst belastend is. Bovendien kan een doelstelling van algemeen belang niet worden nagestreefd zonder rekening te houden met het feit dat deze doelstelling moet worden verzoend met de door de maatregel aangetaste grondrechten, zulks via een evenwichtige afweging tussen de doelstelling en de op het spel staande rechten, om ervoor te zorgen dat de door die maatregel berokkende nadelen niet onevenredig zijn aan het nagestreefde doel. Bijgevolg moet de mogelijkheid om een beperking van de door de artikelen 7 en 8 van het Handvest gewaarborgde rechten te rechtvaardigen, worden beoordeeld door de ernst te bepalen van de inmenging die een dergelijke beperking meebrengt, en moet worden nagegaan of het belang van de met die beperking nagestreefde doelstelling van algemeen belang in verhouding staat tot die ernst (zie in die zin arresten van 26 april 2022, Polen/Parlement en Raad, C-401/19, EU:C:2022:297, punt 65, en 21 juni 2022, Ligue des droits humains, C-817/19, EU:C:2022:491, punten 115 en 116 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

¹⁶ Het is perfect mogelijk om een eigen systeem voor toegang op te zetten (d.w.z. los van de bestaande openbaarheidsregeling). Daarbij kan aan een bepaalde groep een sterker toegangsrecht worden toegekend in functie van bepaalde belangen.

60. Er moet rekening mee gehouden worden dat artikel 7 van het Handvest¹⁷ (persoonlijke levenssfeer) en artikel 8 EVRM vragen dat de minst invasieve inbreuk op de persoonlijke levenssfeer wordt toegepast, terwijl de principes van toepassing bij artikel 8 van het Handvest (bescherming persoonsgegevens) overeenkomen met de principes van artikel 5 AVG, en dat mogelijk zowel artikel 7 als 8 van het Handvest hier van toepassing zijn. De VTC beveelt aan dat deze noodzakelijke afwegingen gebeuren aan de hand van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling.
61. Krachtens artikel 5.1, e), AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
62. Wat de **bewaartermijnen** betreft, merkt de VTC dat die vastgelegd worden in het Ontwerp:
- art. 15, 11 en 12 van het Ontwerp dat het nieuwe artikel 174bis, §7:

“§7. De persoonsgegevens worden bewaard tot 10 jaar na afhandelen van het dossier of 1 jaar na het verstrijken van de toepasselijke verjaringstermijnen.

In afwijking van het eerste lid worden de gegevens van het grondeninformatieregister, vermeld in artikel 5, §1, bewaard zolang de decretale taak duurt.”

De Memorie geeft hierover volgende verduidelijking:

“Paragraaf 7 van het nieuwe artikel 174bis van het Bodemdecreet bepaalt de bewaartermijn. Deze termijn is ingegeven door de redelijke maximumtermijn om een dossier te behandelen. In bepaalde gevallen is de wettelijke verjaringstermijn langer. Het gaat om juridische geschillen over een onroerend goed waarop de dertigjarige verjaringstermijn voor zakelijke rechtsvorderingen van artikel 2262 van het oud BW van toepassing is of waarop de dertigjarige verjaringstermijn voor rechtsvorderingen ingesteld door publieke overheden tot vergoeding van de kosten voor maatregelen tot voorkoming en herstel van milieuschade rechtsvorderingen van artikel 2277ter van het oud BW van toepassing. In dat geval is de bewaartermijn de langste termijn. In andere gevallen heeft de OVAM een decretale taak om informatie te beheren, bv. in het kader van het grondeninformatieregister, en zullen de persoonsgegevens die in dat kader worden verwerkt ook worden bijgehouden zolang de OVAM deze decretale taak zal uitoefenen. Bodeminformatie is uit zijn aard nuttig dienend als de koppeling van de beschikbare (en historische) bodeminformatie uit het Grondeninformatieregister kan worden gemaakt met een specifieke grond. Gronden zullen in principe niet verdwijnen, waardoor de informatie voldoende lang moet kunnen worden bijgehouden en een lange bewaartermijn noodzakelijk is. De informatie over de gronden kan echter wel evolueren in de tijd. Uiteraard dient de OVAM zich te houden aan het juistheidsbeginsel (art. 5, lid 1, d) AVG) en dienen gegevens die onjuist of achterhaald zouden blijken, te worden gecorrigeerd. Specifiek voor de bodemverontreinigingsfiche en bodemverontreinigingsverkenner kunnen betrokkenen onjuistheden signaleren bij de OVAM. Daarnaast zal de OVAM per administratief proces waar persoonsgegevens worden verwerkt een specifieke bewaartermijn met een motivering opnemen in de selectielijsten die in het kader van artikel III.87 Bestuursdecreet worden opgesteld.”

- art. 16, 8 van het Ontwerp dat het nieuwe artikel 174ter, §6:

“§6. De persoonsgegevens worden bewaard zolang de grond is opgenomen in de gemeentelijke inventaris, vermeld in artikel 7, of 1 jaar na het verstrijken van de toepasselijke verjaringstermijnen.”

- art. 17, 8 van het Ontwerp dat het nieuwe artikel 174quater, §6:

¹⁷ Handvest van de grondrechten van de Europese Unie van 12 december 2007 (Europees Charter - gecons versie: 2010/C 83/02 Pub 30.3.2010)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0389:0403:NL:PDF>

“§6. De persoonsgegevens worden bewaard tot 10 jaar na het beëindigen van de werkzaamheden van de bodemsaneringsdeskundige, vermeld in paragraaf 2, of 1 jaar na het verstrijken van de toepasselijke verjaringstermijnen.”

63. Wat de verwijzing naar het Bestuursdecreet betreft, wijst de VTC er op dat de voorgestelde bepalingen geen maximale termijnen vastleggen. Voor artikel 16 en 17 wordt er geen verantwoording gegeven zodat de VTC dat niet kan beoordelen.

6. Juistheid

64. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).

65. Het Ontwerp zelf bevat geen bepalingen hierover.

66. De Memorie stelt hierover het volgende:

“De verwerkingsverantwoordelijken zullen de beginselen voor de verwerking van persoonsgegevens (rechtmatigheid, behoorlijkheid en transparantie; gerechtvaardigd doel en doelbinding; minimale gegevensverwerking; juistheid; opslagbeperking; integriteit en vertrouwelijkheid; verantwoordingsplicht) in acht nemen. De OVAM heeft in dit kader akte genomen van het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie op het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen in het VLAREBO-besluit van 14 december 2007 om de nodige maatregelen te nemen voor de juistheid van de gegevens en om de transparantiemaatregelen uit te werken (Vlaamse Toezichtcommissie, Advies wetgeving VTC nr. 23/100 van 12 september 2023). Deze voorwaarden zijn uitgewerkt in de praktijk, maar zijn omwille van het verbod op herhalingen van hogere regelgeving (overschrijfbod) niet (expliciet) opgenomen het Bodemdecreet.

(...)

De informatie over de gronden kan echter wel evolueren in de tijd. Uiteraard dient de OVAM zich te houden aan het juistheidsbeginsel (art. 5, lid 1, d) AVG) en dienen gegevens die onjuist of achterhaald zouden blijken, te worden gecorrigeerd. Specifiek voor de bodemverontreinigingsfiche en bodemverontreinigingsverkenner kunnen betrokkenen onjuistheden signaleren bij de OVAM. Daarnaast zal de OVAM per administratief proces waar persoonsgegevens worden verwerkt een specifieke bewaartermijn met een motivering opnemen in de selectielijsten die in het kader van artikel III.87 Bestuursdecreet worden opgesteld.”

67. De VTC heeft hier geen opmerkingen bij.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

68. Artikel 12 ,AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.

69. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 65, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

70. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
71. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
72. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
73. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁸ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹⁹ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer²⁰ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom²¹.
74. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover²².
75. In geval beroep wordt gedaan op een verwerker dan wijst de VTC op volgende vereisten:
- sluiten van een verwerkersovereenkomst;
 - aanstellen van een DPO door de verwerker;
 - aanwijzen van categorieën personen die toegang hebben en lijst bijhouden.
76. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren²³.

¹⁸ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹⁹ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

²⁰ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschiede instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

²¹ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

²² <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

²³ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.

III. BESLUIT

77. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- categorieën van persoonsgegevens verder uitwerken (luik 5);
- de doelstellingen en gegevens per ontvanger bepalen, eventueel in een uitvoeringsbesluit (luik 5);
- een belangenafweging toepassen in het kader van het publiek (toegankelijk) maken van persoonsgegevens met de bodemverontreinigingsverkenner en bodemverontreinigingsfiches;
- enkele bewaartermijnen verder motiveren.

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2023-12-18 13:51:13 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

